

[Brøndlund Nielsen.]

disse brede forlig. Men ikke så snart har vi deltaget i gennemførelsen af dette, som socialdemokratiet har lagt vægt på at gennemføre, før vi bliver præserveret for, at man, jeg vil bruge udtrykket fremturer med forslag, der har deres grund i socialistisk dogmatik, og som man absolut vil have gennemført.

Vi skal oven i købet her se, at miljøministeren, der jo forrige år har gennemført kommuneplanloven i samarbejde bl. a. med os, og hvor vi har indtrykt af, at det var en tilfredsstillende lovgivning også for ministeren, kommer her og siger, at den jo ikke er tilstrækkelig, § 34 er jo ikke tilstrækkelig. Vi må have mere mulighed for at gribe ind over for de private.

Det er altså det, som vi, der har valgt en, kan man måske sige, ansvarlig kurs og en samarbejdskurs her i folketinget med hensyn til planlægningslovgivningen, bliver budt af de folk, som vi har indladt os på dette samarbejde med.

Forslagets titel er jo for øvrigt udtryk for, at tankegangen i det er yderligere udvandet. Det sigte, der ligger i lovforslaget, er jo blevet endnu mere løst. Det er en dogmatisk socialisme, der skal dyrkes med dette forslag, og venstre vil selvfølgelig gøre, hvad vi kan, for at det ikke føres ud i livet.

Jytte Røge (FP):

Jeg må sige, at det var en kæmpe overraskelse for mig at se dette lovforslag om ekspropriation til byudvikling dukke op igen. Det var min faste overbevisning, at dette grove overgreb på den private ejendomsret én gang for alle var kulet i jorden i udvalget.

Fremskridtspartiet har ikke ændret opfattelse, siden dette lovforslag var til behandling sidste år. Vi finder stadig, at ingen kommunalbestyrelse efter forgodt befindende skal kunne ekspropriere fast ejendom, der tilhører private. Jeg har endnu ikke hørt om en kommune, hvor det var umuligt at komme til at foretage en fornuftig byudvikling på grund af en manglende ekspropriationsmulighed. På de borgermøder, hvori jeg har deltaget, har det tværtimod været et fremherskende ønske at begrænse bytilvæksten mest muligt. Borgerne ønskede ikke, at nye boligområder skal ligge som ringe uden på den eksisterende bebyggelse, men derimod som små samfund, beliggende helt for sig selv efter det gamle landsbyprincip.

Dette viser med al ønskelig tydelighed, at borgerne hellere vil have miljø og fællesskab på beskoning af et højt offentligt serviceniveau.

For mig at se vil denne lov kunne give anledning til mange tragedier. Ofte vil det være ældre ejendomme, der bebos af pensionister, der ligger i vejen. Skal vore ældre medborgere så tvinges væk fra den ejendom, de måske har haft i mange år? Man kunne også forestille sig, at en kommunalbestyrelse har fået et horn i siden på en besværlig borger og gennem denne lov ser en mulighed for at slippe af med ham. Eller hvordan vil man f. eks. sikre sig mod, at nogle kommunalbestyrelsesmedlemmer har udset sig et særlig attraktivt sted at bo, men desværre bor der altså en anden? Med loven i hånden kan de for skatteydernes penge ekspropriere ham ud og så selv bygge på stedet.

Ja, dette er ekstreme tilfælde, jeg her har draget frem, men vi ved alle, at folketinget ofte har gennemført love, som man ikke har forudset rækkevidden af. Det er galt nok, at man kan ekspropriere til ofte unødvendige vejanlæg, der gennemskærer en landmands arealer, beslægtet den bedste agerjord og forårsager uheldige økologiske forandringer.

Hvis dette lovforslag virkelig vedtages, vil jeg skynde mig at anmode overfredningsnævnet om at se at få fredet alle vore herregårde og andre seværdigheder, så ikke et eller andet socialistisk flertal i en kommunalbestyrelse skal se sig gal på disse fæle kapitalister og bortekspropriere dem.

Jette Boutrup (SF):

Gensynet med dette lovforslag er for os i SF som gensynet med en god, gammel ven, og hos SF tager vi altid godt imod vores venner. Også ude i kommunerne sidder man og venter længsfuldt på dette forslag, således at man kan blive i stand til at planlægge byudviklingen på lang sigt og ikke som nu, hvor det mere eller mindre er tilfældigheder, der planlægger.

I forbindelse med dette lovforslag har der altid været store diskussioner om grundlovens § 73, men én ting er helt sikker, nemlig fortolkningen af ordene »hvor alment vellet kræver det«. Det er ikke et juridisk spørgsmål, men et politisk, og som følge heraf skal det afgøres her i denne sal. Jeg vil gerne bede venstres ordfører tænke lidt nærmere over netop det. Ordet »alment vellet« er ganske enkelt almene samfundshensyn til forskel fra rent private særinter-